

Vonnis

RECHTBANK MIDDEN-NEDERLAND

Civiel recht
kantonrechter

locatie Utrecht

zaaknummer: 8416036 UC EXPL 20-2392 ID/963

Vonnis van 5 augustus 2020

inzake

██████████
wonende te Zwolle,
verder ook te noemen ██████████
eisende partij,
gemachtigde: mr. M. Russchen,

tegen:

1. de besloten vennootschap
G.H. Lukassen en Zoon B.V.,
gevestigd te Nieuwegein,
verder ook te noemen Lukassen,
2. de besloten vennootschap
Lukassen Food Group B.V.,
gevestigd te Nieuwegein,
verder ook te noemen Lukassen Food Group,
gedaagde partij,
gemachtigde: mr. R.A.C. Stoop.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
 - de dagvaarding met producties 1 tot en met 11,
 - de conclusie van antwoord met producties 1 tot en met 9, waarvan 6a-6c op usb-stick,
 - de producties 12 tot en met 19 van ██████████,
 - de aanvullende proceskostenopgaven van partijen,
 - de mondeling behandeling van 2 juli 2020, waarvan aantekening is gehouden.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. Waar gaat het over?

- 2.1. ██████████ is werkzaam als professioneel fotografe.

- 2.2. Lukassen exploiteert een groothandel in groenten, fruit en exoten. Lukassen Food Group is bestuurder en enig aandeelhouder van Lukassen.
- 2.3. ■■■■■ stelt dat zij de maakster en auteursrechthebbende is van drie foto's die zijn gebruikt in een grafisch ontwerp, dat is gemaakt door een ontwerp bureau voor een reclamecampagne van Horesca Lieferink. Als onderdeel van deze campagne zijn vrachtwagens en andere voertuigen van Lieferink voorzien van bestickering met het grafisch ontwerp. Lieferink is eveneens actief in de groenten- en fruithandel. Volgens ■■■■■ is zij door overdracht ook de rechthebbende geworden op de auteursrechten op het grafisch ontwerp.
- 2.4. ■■■■■ heeft geconstateerd dat Lukassen bestickering met het grafisch ontwerp in aangepaste vorm, maar met dezelfde foto's als afbeelding op haar vrachtwagens (heeft) gebruikt. Volgens ■■■■■ is voor dit gebruik geen toestemming gegeven en is het grafisch ontwerp bovendien verminkt en lijdt zij als gevolg van dit inbreukmakend handelen schade.
- 2.5. ■■■■■ vordert in deze procedure - kort gezegd - veroordeling van Lukassen en Lukassen Food Group om 1) de inbreuk op de auteursrechten van ■■■■■ te staken en 2) een accountant opgave te laten doen van de omvang en de duur van die inbreuk, 3) allebei op straffe van een dwangsom, en om 4) € 21.310,64 aan schadevergoeding te betalen plus 5/6) de volledige proceskosten ex artikel 1019h Rv en de nakosten, te vermeerderen met rente.

3. De beoordeling

- 3.1. ■■■■■ heeft haar vorderingen ook tegen Lukassen Food Group ingesteld. Ter zitting heeft zij die vorderingen ingetrokken. Daarop is tussen partijen overeengekomen dat het geding tussen ■■■■■ en Lukassen Food Group werd doorgehaald. Daarom worden hierna nog slechts de vorderingen van ■■■■■ tegen Lukassen besproken.
- 3.2. Tussen partijen is niet in geschil dat de drie foto's en het grafisch ontwerp auteursrechtelijk beschermde werken zijn. Zij twisten wel over de vraag of ■■■■■ de auteursrechthebbende daarop is. Dit geschilpunt kan in het midden blijven, omdat ook in geval de kantonrechter er veronderstellenderwijs vanuit gaat dat ■■■■■ de rechthebbende is, de vorderingen 1 tot en met 4 moeten worden afgewezen. De kantonrechter zal dat hierna toelichten.
- 3.3. Op grond van artikel 1 Auteurswet heeft de auteursrechthebbende als enige het recht om het werk openbaar te maken en te verveelvoudigen. Anderen mogen dat alleen met voorafgaande toestemming. In artikel 12b Auteurswet, dat een implementatie vormt van artikel 4 lid 2 Auteursrechtlijn, is daarop echter een uitzondering gemaakt. In dat artikel is bepaald dat als een exemplaar van een auteursrechtelijk beschermd werk door of met toestemming van de rechthebbende in de Europese Economische Ruimte (EER) in het verkeer is gebracht door eigendomsoverdracht, het verder verhandelen daarvan geen inbreuk oplevert behalve bij verhuur en uitlening. De rechthebbende heeft de auteursrechten bij de eerste verspreiding kunnen uitoefenen en heeft zo een passende beloning voor het gebruik van het werk kunnen ontvangen. Daarna is het verspreidingsrecht van de rechthebbende uitgeput. Bij computerprogrammatuur (die niet op een materiële drager is vastgelegd) treedt deze uitputting ook in door downloading gekoppeld aan een in tijd onbeperkte

gebruikslicentie. Voorwaarde is wel dat de oorspronkelijke verkrijger de eigen kopie onbruikbaar of ongedaan maakt (HvJ EU 3 juli 2012, ECLI:EU:C:2012:407, UsedSoft). Het digitaal verspreiden of ter download aanbieden van exemplaren van andere soorten werken in digitale vorm, zoals e-books, muziek of films wordt niet geraakt door deze uitputting, omdat dat in beginsel niet valt onder het verspreidingsrecht, maar onder het recht van mededeling aan het publiek van artikel 3 Auteursrechtlijn (HvJ EU 19 december 2019, ECLI:EU:C:2019:1111, NUV/Tom Kabinet). Voor dat recht geldt de uitputtingsregel niet.

3.4. Op grond van artikel 25 lid 1 Auteurswet komen aan de maker van een auteursrechtelijk beschermd werk ook persoonlijkheidsrechten toe, waaronder het recht zich te verzetten tegen elke misvorming, verminking of andere aantasting van het werk, die nadeel zou kunnen toebrengen aan zijn eer of de naam (sub d). Deze rechten zijn niet overdraagbaar.

3.5. In dit geval heeft Lieferink het grafisch ontwerp, waarin de foto's zijn verwerkt, tegen betaling geleverd gekregen en met toestemming van de toenmalige rechthebbende(n) in de vorm van bestickering op een aantal van haar voertuigen in het verkeer gebracht. Lukassen heeft onweersproken gesteld dat er met Lieferink geen beperkingen zijn overeengekomen ten aanzien van dit gebruik van het werk. Omdat het gaat om tastbare oftewel materiële exemplaren van het werk, brengt dit met zich dat ■■■■■ zich - gelet op het bepaalde in artikel 12b Auteurswet - niet meer kan verzetten tegen verdere verhandeling daarvan. Lukassen heeft aangetoond dat zij de bestickerde voertuigen van Lieferink heeft gekocht. Volgens Lukassen heeft zij alleen gebruik gemaakt van die voertuigen, waarop de bestickering al aanwezig was, waarbij zij over de aanduidingen van Lieferink een sticker met haar eigen handelsnaam heeft aangebracht. Dat door deze wijziging sprake is van een nieuwe reproductie van het werk, is niet gesteld of gebleken. Dat Lukassen het grafisch ontwerp heeft veelevoudigd door dit te gebruiken voor bedrukking van andere vrachtwagens, is door haar betwist en blijkt verder uit niets. Dit betekent dat Lukassen de bestickerde voertuigen mocht gebruiken zonder dat daarvoor toestemming van ■■■■■ vereist was. Ook het beroep op artikel 25 lid 1 sub d Auteurswet gaat niet op. De persoonlijkheidsrechten op het grafisch ontwerp komen, ook na de vermeende overdracht van de auteursrechten op dat werk aan ■■■■■, nog steeds aan de maker van dat ontwerp toe. ■■■■■ kan deze rechten dus niet op eigen naam uitoefenen.

3.6. ■■■■■ krijgt ongelijk en zal daarom in de proceskosten worden veroordeeld. Lukassen vordert primair om ■■■■■ op basis van artikel 239 Rv in de daadwerkelijk gemaakte kosten te veroordelen, omdat er sprake is van een evident ongegronde vordering. Lukassen voert daartoe aan dat ■■■■■ haar vordering heeft gebaseerd op feiten en omstandigheden waarvan zij de onjuistheid kende, zonder deugdelijk bewijs van haar stellingen te overleggen, zoals van het vermeende makerschap en de vermeende inbreuk. Dit terwijl Lukassen voorafgaand aan deze procedure al meerdere keren heeft gevraagd om bewijsstukken van de auteursrechten en heeft aangegeven dat zij geen andere voertuigen heeft voorzien van bestickering. Doordat Lukassen zich tegen dit alles moet verweren, is zij ten onrechte op hoge kosten gejaagd.

3.7. Een vordering tot vergoeding van volledige proceskosten is volgens de Hoge Raad alleen toewijsbaar in geval van misbruik van procesrecht of onrechtmatig handelen. Daarvan

is pas sprake als het instellen van de vordering, gelet op de evidente ongegrondheid ervan, in verband met de betrokken belangen van de wederpartij achterwege had behoren te blijven, bijvoorbeeld als eiser op voorhand had moeten begrijpen dat de vordering geen kans van slagen had en in geval van schending van de waarheidsplicht van artikel 21 Rv. Bij het aannemen daarvan past terughoudendheid om te voorkomen dat partijen worden belemmerd in hun toegang tot de rechter (HR 6 april 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV7828, Grand Café Duka/Achmea, HR 29 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA3516, Waterschappen/Milieutech en HR 15 september 2017, ECLI:NL:2017:2360).

3.8. De kantonrechter ziet in de door Lukassen aangevoerde omstandigheden geen aanleiding om ██████ in de daadwerkelijke proceskosten te veroordelen. Het stond ██████ in beginsel vrij om Lukassen te dagvaarden. In de dagvaarding heeft ██████ stellingen opgenomen die de vordering kunnen dragen en ter onderbouwing daarvan heeft zij bewijsstukken overgelegd. Ter zitting heeft de gemachtigde van ██████ toegelicht dat bij de dagvaarding de op dat moment beschikbare bewijsstukken zijn overgelegd. Nadien zijn, mede naar aanleiding van het uitgebreide verweer van Lukassen, nadere bewijsstukken overgelegd. Volgens de gemachtigde is er nog meer bewijsmateriaal voorhanden, maar is ██████ voor het verkrijgen daarvan afhankelijk van de medewerking van derden, onder wie de ontwerper. Daarbij speelt mee dat de ontwerper door Lieferink aansprakelijk is gesteld vanwege deze kwestie, nadat Lieferink door Lukassen aansprakelijk was gesteld. Dit vormt een voldoende plausibele verklaring. Verder geldt dat zelfs ingeval zou worden vastgesteld dat de stellingen van ██████ onvoldoende steun vinden in de stukken, dit niet betekent dat haar vordering evident ongegrond is. De kantonrechter vindt wel dat ██████ in de dagvaarding uitgebreider had moeten ingaan op de haar al bekende verweren van Lukassen. Alles overziend kan niet worden gezegd dat ██████ op zodanige wijze misbruik heeft gemaakt van haar processuele bevoegdheden dat dit rechtvaardigt dat de volledige proceskosten van Lukassen voor haar rekening komen.

3.9. Lukassen vordert subsidiair veroordeling van ██████ in de proceskosten op basis van artikel 1019h Rv. Volgens de overlegde specificaties bedragen de advocaatkosten in totaal € 17.742,50. ██████ voert hiertegen verweer.

3.10. Omdat het in deze zaak gaat om de handhaving van intellectuele eigendomsrechten is artikel 1019h Rv van toepassing. ██████ kon in redelijkheid overgaan tot dagvaarden, nadat een regeling buiten de rechter om niet mogelijk bleek. Bij de vaststelling van de redelijke en evenredige kosten ex artikel 1019h Rv gaat de kantonrechter uit van de Indicatietarieven in IE-zaken, versie 1 april 2017. Het gaat hier in de kern om een eenvoudige inbreukwastie met een beperkt relevant feitencomplex. Daarvoor geldt het tarief dat hoort bij een eenvoudige bodemzaak van ten hoogste € 8.000,00. De enkele omstandigheid dat er uitgebreid inhoudelijk verweer is gevoerd en de zaak daardoor bewerkelijker is geworden, vormt geen reden om uit te gaan van het tarief dat hoort bij een normale bodemzaak (tot en met comparitie van antwoord) van ten hoogste € 17.500,00, maar wel om het maximale bedrag van € 8.000,00 toe te wijzen.

4. De beslissing

De kantonrechter:

- 4.1. wijst de vorderingen af,
- 4.2. veroordeelt ██████ in de gedingkosten, aan de zijde van Lukassen, tot de uitspraak van dit vonnis, begroot op € 8.000,00 aan salaris gemachtigde,
- 4.3. verklaart deze kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. R.A. Steenberg, kantonrechter, en is in aanwezigheid van de griffier in het openbaar uitgesproken op 5 augustus 2020.

Voor grosse

5 AUG. 2020

De griffier van de rechtbank
Midden-Nederland

1911
MAY 10 1911
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF COMPARATIVE ZOOLOGY
AND ANATOMY
HARVARD UNIVERSITY